

סכום מפגש האגודה הישראלית לבטיחות ביולוגית
מס 5 ב' שנערך במכון וייצמן בתאריך 11/09/17

רשימת הנוכחים: -נכחו 20 חברות וחברים.
אנו מודים לד"ר דליה זגר וליחידת הבטיחות של מכון וייצמן על הארוח הנדיב

1. הנושא הראשון - הוצג ע"י ד"ר דליה זגר - Annual Safety Program (ASP) תוכנה המייצרת באופן אוטומטי תכנית בטיחות פרטנית לכל קבוצת מחקר

- ❖ ד"ר זגר פתחה בתאור המצב במכון וייצמן וציינה כי כבר ב- 2003 היה מינוי של החוקרים הראשיים במכון (PI) למנהלי מעבדה כנדרש לפי תקנות הבטיחות במעבדות (2001).
- ❖ לאחרונה פותחה תכנת מחשב שהיא תוצאה של שיתוף פעולה בין יחידת הבטיחות של המכון ויחידת המחשוב שלה. באמצעות תוכנה זו, ניתן לבנות תכנית בטיחות ה"תפורה" לכל קבוצת מחקר בנפרד.
- ❖ בתוכנית טופס מקוון בו שאלות/לשוניות שבהם יש להציב נתונים כגון, רשימת הגורמים המסוכנים, מערכות הרדמה, כימיקלים, שיטות עבודה, אמצעי הבטיחות, ציוד מגן נדרש, הוראות בטיחות וכו'. הטופס הינו קל למילוי לחוקר כיוון שהגורמים, האמצעים החומרים וכו' מפורטים ועל החוקר רק לבחור מתוך רשימה את המתאים לו.
- ❖ התוצר – output של התוכנה היא למעשה תוכנית בטיחות פרטנית וספציפית שנגזרה על-פי גורמי הסיכון שציננו. ה-PI מעביר אותה לקבוצת המחקר שלו, אלה מחויבים לקרוא ובמידה שיש דרישה מוסיפים חיסונים, בדיקות אמצעי בטיחות וחירום וכו'.
- ❖ אחת לשנה ה-PI מעדכן את התוכנית, חברי הקבוצה מתעדכנים אוטומטית בגלל הקישור למסד הנתונים של משאבי אנוש.
- ❖ התכנית מאושרת רק במידה וכל חברי הקבוצה השלימו את כל הדרישות, וחותרים שקראו והבינו את התכנית.
- ❖ לאחר הצגת התכנה התפתח דיון במס' נושאים:
- ❖ סיכונים בזמן הריון - סוניקטור בתדר ועצמה מסוימים עלול להוות סיכון לעובר בחודש החמישי להריון שאז מתפתחת האוזן (חובת יידוע על הריון- 10 ימים מרגע הגילוי, על פי התקנות), בדיון עלתה התופעה כי לעיתים ע"מ לא לקחת סיכון מטילים איסורים לא הגיוניים המקשים על עבודה שוטפת במעבדה.

2. הנושא השני – מחלות מגיחות – הוצג ע"י דנה מבית חולים שיבא, תל השומר

- ❖ **מחלות מגיחות**- דנה ציינה שאפילו מחלה כמו סכרת המופיעה באוכלוסיה יכולה להחשב כמחלה מגיחה אף כי לא מדבקת.
- ❖ ההנחה היא כי בד"כ ישנן גורמים וסיבות להופעת מחלות מגיחות, הן לא אקראיות כך גם עוצמתן ופיזורן: בין הסיבות –אקלים לחות, טמפ' רוחות וכד'.
- ❖ לפי ה- CDC 60% מהמחלות המגיחות הן זואונוטיות. חלק נובע מביות בע"ח ופלישה לאיזורי מחיה של בעל חיים אחד לאחר, תחזוקה לקויה וצפיפות גידולם.
- ❖ אוכלוסיות בהן מופיעות המחלות, עוברות משברים כלכליים וחברתיים.
- ❖ דנה גם ציינה עקרונות גנטיים של מחלות מתפרצות כגון סימביוזה עם יצורים פרוקריוטיים, קו-אבולוציה, קו-אבולוציה אנטגוניסטית, עמידות וירלית, מחסומים גנטיים ועוד.
- ❖ קיימות רמות שונות של תוכניות להתמודדות נגד התפרצויות של מחלות מגיחות :

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

תוכניות עולמיות באירגונים הבאים:

- WHO – World Health Organization אירגון הבריאות העולמי
- WTO – World Trade Organization ארגון הסחר העולמי
- ICAO – International Civil Aviation Organization אירגון תעופה עולמי של האו"ם
- תוכניות של אירגונים מדעיים** מכל היבשות כגון
American Society for Microbiology -ASM, אירגון אמריקאי למיקרוביולוגיה
- ISID – International Society for Infectious Diseases **תוכניות לאומיות** להתמודדות נגד התפרצויות של מחלות מגיחות למשל בהודו – הכנסה של תרכיב למזון מסוים.
- תוכניות איזוריות** – להתמודדות נגד התפרצויות של מחלות מגיחות כגון הדרכות לשיטות ואמצעים להתגונן ולמנוע מחלות, תוכניות הערכות למצבי חירום במדינה וכו'.

3. הנושא השלישי – מניעת זיהומים מולקולריים במעבדה, הוצג ע"י ד"ר רקפת פנדו, מהמעבדה הוירולוגית בתל השומר

- ❖ **זיהומים מולקולריים** – false Positive, עיקריים שנמצאו במעבדה היו של CMV
- ❖ מקורות בעיקר מביקורות חיוביות בהם נעשה שימוש
- ❖ חשובה ביותר העלאת המודעות לנושא וכדי להשיג תוצאות מתבצעת תוכנית למניעת זיהומים: ביצוע דיגומים תקופתיים מכל המעבדה, ריענון נוהל מניעת זיהומים, הקפדה על הרגלי עבודה, הקפדה על ניקיון, ביצוע ניקיון תקופתי במעבדה והצגת נתוני הזיהומים כולל אופי המקטע המוגבר במדורי מעבדה שונים – להגברת המודעות.
- ❖ חומרי חיטוי לניקוי: סודיום היפוכלוריט 500 ppm, DNAoff Spray

רשמה: אסתי מסר- מזכירת האגודה